

“Hem de continuar amb la idea que malgrat que un pensi diferent de l'altre, el diàleg ha de ser possible”

ÀLEX CASANOVAS

és actor i president de l'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya (AADPC)

■ Per què cal un espai com l'Espai Democràcia i Convivència o, com abans, la Taula per la Democràcia?

Calia crear-lo, perquè s'estava fent veure a la gent, a la societat, que hi havia una divisió interna, que era uns contra uns altres. Evidentment que hi ha idees i posicions confrontades, però tots els que vam conformar, primer, la Taula per la Democràcia i, després, l'Espai Democràcia i Convivència creiem que és necessari un espai on totes les idees es puguin incloure i on hi ha un interès general, que és la defensa dels drets fonamentals, siguin els que siguin, ens agradi més el que diu un o el que pensi un altre. Però és aquí on ens hem de trobar, ja que ho hem estat fent tots aquests anys, des d'abans de la Transició. Ens ha costat, però ens hem posat d'acord i hem de continuar amb aquesta idea que, malgrat que un pensi diferent de l'altre, el diàleg ha de ser possible. I si cal crear un espai com aquest per impulsar el diàleg, es fa. Una altra cosa és que després, a mesura que avancen els esdeveniments i van passant fets diferents que fan reaccionar, n'hi hagi uns que pensin que cal reaccionar d'una manera més directa o no. I aquí és on ens toca ser al mig per apaivagar una mica els ànims i dir que parlant és com ens podem entendre.

■ L'AADPC és una organització sindical. Quin és el paper que tenen els sindicats en un espai com aquest? Per què la implicació de la vostra associació?

Tots els sindicats tenim diversitat dins de la nostra afiliació. Per què estem tots

junts en un mateix lloc tot i pensar diferent? Perquè defensem una cosa comuna: els drets laborals, el reconeixement de la dignitat de la feina que fa cadascú a la societat. Si fas una vaga, no la fas perquè sí, has d'explicar per què la fas o per què reclames aquest dret o aquell altre o per què a vegades afluixes en alguna cosa per aconseguir-ne una altra. L'AADPC ja va començar a parlar de no tocar els sous l'any 2009, perquè vèiem que queia l'assistència del públic a les sales, i l'any 2012 vam abaixar els sous d'aquells que cobraven més. És entre tots que podem tirar endavant qualsevol ofici o professió. Nosaltres, a l'AADPC també tenim gent molt diferent: alguns són independentistes al 100% i d'altres no ho són i creuen en l'Estat que hi ha ara a Espanya, que pensen que potser s'haurien de canviar o millorar algunes coses, però que no hi ha necessitat que cap autonomia se'n vagi i que cal buscar la manera que tots estiguem junts. Cal tenir com a prioritat la defensa de la llibertat d'expressió, que en els creadors és importantíssim. No pot ser que ens posin traves des de fora i que ho normalitzem i ens frenem a nosaltres mateixos a l'hora d'escriure un text o de fer una obra de teatre en un escenari. No pot ser que t'autocensuris a tu mateix. Precisament, les activitats relacionades amb l'art, el pensament i les humanitats serveixen per posar-nos un mirall al davant i que ens adonem que si seguim per aquí, anem malament. I que potser ens hem de comprometre més. Per això, no vam dubtar a formar part d'aquest espai.

■ CCOO i UGT han rebut crítiques per participar en aquest espai. Ho veu just?

No, perquè alguna gent es queda amb una imatge molt parcial. Precisament el meu sindicat va decidir afegir-se a aquest espai quan vam veure la pluralitat que hi havia dins la configuració de la Taula per la Democràcia primer i de l'Espai Democràcia i Convivència després, així com la implicació que tenien els sindicats majoritaris amb altres entitats socials, algunes amb un marcat ànim independentista i d'altres que no ho són, però que defensen les institucions que s'havien elegit democràticament a Catalunya mitjançant unes eleccions. Entitats que abans ja havien estat crítiques de com es feien les coses; potser la gent no se'n recorda, d'això, però també s'havien reunit amb els responsables de les institucions catalanes i els havien dit que no veien gaire clar el camí que havien agafat. I quan també es posicionen defensant els drets fonamentals i l'autonomia de les institucions escollides democràticament, alguna gent ho identifica com un suport a la independència. Com a entitat social, podem estar d'acord amb la independència o no, però el que cal fer és defensar els drets, siguin quins siguin. Ens hem d'entendre.

■ Malgrat tenir nou president i Govern a Catalunya, tot segueix molt empantanat. Polítics i activistes socials, a la presó; el 155, que ha pesat com una llosa; canvi de Govern a Espanya... Com veu la sortida?

En aquests moments tan complicats és

quan hem d'aprofitar i renéixer una altra vegada, no reinventar, però sí reestructurar la manera de fer. I ens hem de tornar a escoltar més i no dir que com que estic en una posició de força o poder perquè tinc majoria on sigui, per aquí aniran passant tots. En aquest país aquells que han estat a dalt de tot, amb el suport dels vots, han oblidat aquella gent que també està representada per un parlament o pel Congrés dels Diputats. Cal escoltar. La tendència d'aquí és que quan arribes a un lloc de poder desfas tot el que havia fet l'altre, gairebé sense plantejar-te si allò estava bé, si havia funcionat o no. Perquè la gent no identifiqui que allò que funcionava ho havien fet els altres, ens ho carreguem i ho comencem a fer de nou. Ajudem-nos i aprofitem les coses bones que funcionen bé. Aquí ens ha faltat escoltar-nos i, des de la posició de poder, saber cedir en segons quines coses, entendre el que passa i quan algú s'està queixant durant molts anys per alguna situació concreta, escoltar-lo. Perquè segur que si t'haguessis assegut a parlar-ne, cosa que estan obligats a fer els que surten escollits en unes eleccions, les coses no haurien arribat fins on som ara. Tots tenim teories del que podríem haver fet abans d'arribar a aquest punt que s'ha trencat pel mig...: i ara qui fa el nus? Qui ho faci serà assenyalat per una banda i per l'altra. El que ens interessa és conèixer i no anar cadascú pel seu costat.

Cal dir que no hi ha cap carrera per ser polític. Un comença amb voluntat de proposar les seves idees, que pensa que són bones per a tothom. Segur que hi ha més punts de contacte que els que ens separen. Falta parlar i saber que quan has guanyat has de continuar escoltant l'altre. Si no ho fas et converteixes en un opressor, un dictador sense voler ser-ho, segurament. No és el mateix un sindicat que té 140.000 afiliats o un que en té 1.000, però sí que tenen uns punts de convergència comuns: ambdós defensen els drets dels treballadors i treballadores. Sempre hi ha més coincidències que coses que ens separen.

■ El sector de la cultura ha notat la crisi catalana?

Sí. Sobretot entre l'octubre i el desembre de l'any passat. Hi havia molta gent mobilitzada al carrer i d'altres que no sabien què havien de fer. Van baixar molt les assistències als espectacles de dansa, música, teatre... La inseguretat que arribava a

les institucions, especialment les més petites, els ajuntaments, feia que pensessin: "Ara l'economia queda intervinguda per l'Estat. Ostres, arribaran els quartos o no?" Al setembre ja ens van intervenir i quan tu comptaves amb uns diners dedicats a cultura o per programar algun espectacle, en un marc on no se sabia què passaria, això va frenar moltes estrenes. S'ha notat amb l'arribada de les subvencions, tothom esperant si arribarien o no. Un dia a nosaltres ens va arribar un ingrés fet pel Tesoro del Estado i no sabíem ni què era, i era una subvenció que ens devia la Generalitat i ens va arribar sense més informació. La situació en el sector cultural està, ara per ara, bastant malament. En dades d'assistència de públic a espectacles ens trobem en un 12% menys que en la mateixa data de l'any passat. És moltíssim.

■ Aquesta situació no ajuda el col·lectiu d'actors i actrius. La precarietat està molt present en aquest sector. Què reclameu?

Reclamem que es pugui treballar. Fins al 2004 no hi va haver un conveni del teatre a Catalunya. Feia tres anys que s'estava negociant amb la patronal, on l'únic que es pretenia és que la gent pogués treballar donada d'alta a la Seguretat Social. I no vam aconseguir fins en aquell moment que la gent quan està assajant, que és quan hi dedica més hores de feina, estigués donada d'alta a la Seguretat Social al règim d'artistes. El que realment volem és que es doni a la cultura el valor que té. El pressupost de la Generalitat només dedica un 0,7% a la cultura. El teatre de l'Scala de Milà té un pressupost de 250 milions d'euros l'any, que és més o menys el pressupost que tenim aquí (280 milions d'euros) per a tota la cultura a Catalunya. Molts d'aquests diners ja se'n van només al manteniment d'infraestructures. I no es tracta que qualsevol que es dediqui a la cultura tingui subvenció, però sí que es pugui donar una continuïtat a mitjà termini i veure si una companyia o un projecte tira endavant o no. La cultura és un valor intangible. No es pot valorar la importància d'un acte cultural en funció de les entrades que vens o de quant hi guanyes. És lícit que l'empresa privada vulgui guanyar diners i jo sempre dic que com millor vagi als empresaris, millor els ha d'anar als treballadors. Si els va bé continuaran programant, impulsant espectacles. Fa 15 anys era normal veure les produccions amb 10

o 15 persones, ara s'ha reduït molt i volem recuperar això. Havíem començat a tirar endavant un pla integral de teatre abans de les eleccions. Esperàvem tenir un conseller de Cultura i tot va quedar aturat. Sobretot, volem tornar a portar el teatre a les escoles, cal portar totes les arts dins de l'educació primària per incorporar-les en l'ADN de les persones. Volem ajudar a internacionalitzar els projectes que es fan, ja que ha baixat moltíssim l'exportació de producte cultural.

■ CCOO i UGT estan intensificant mobilitzacions per reclamar a les patronals que els beneficis empresarials arribin a les butxaques dels treballadors i les treballadores. Tenim un escenari de conflicte creixent al davant. Com ho veu?

Últimament, estem banalitzant molt el significat de les paraules *democràcia, llibertat, drets*... Han passat a tenir diferents significats depenent de qui les utilitza i el mateix passa amb *vaga general*. El que implica convocar i fer una vaga general és d'una gran importància i responsabilitat, tant per als que la convoquen com per als que l'han de dur a terme, i últimament tinc la impressió que s'ha convertit en una amenaça utilitzada per tal d'influir en determinades situacions. Els sindicats hem d'estar segurs que quan es convoca una vaga general puguem aconseguir la complicitat de tots els treballadors i treballadores als quals representem, afiliats o no, i quan la convoquem hem de saber comunicar que és *lícit i lògic* el que es reclama i, també, que s'han esgotat totes les possibilitats de negociació. Sincerament, no crec que serveixi per a res convocar una vaga general i que tingui un seguiment d'un 40, 50 o fins i tot un 70%; en una vaga general (que afecta tothom!) s'hauria d'aconseguir un mínim del 85%-90%. Això només ho podem aconseguir si el que demanem afecta tots els treballadors i les treballadores. Per exemple: assegurar i garantir unes jubilacions que ens permetin viure amb dignitat o un salari mínim interprofessional que estigui d'acord amb la renda per capita de la comunitat on vius o l'equiparació real entre dones i homes o recuperar els drets que es van perdre amb la reforma laboral... Dubto que hi hagi algú que estigui en contra d'aquestes reivindicacions sigui quin sigui el sou que cobri a final de mes.

■ **Emili Rey**